
WEB- SAYT DIZAYNIDAN MAQSADLI FOYDALANISH

Hambilova Muazzam Norqulovna

*Navoiy viloyati Nurota tumani 36-umumiy o'rta ta'lim
maktabi informatika fani o'qituvchisi*

Annotatsiya. Ushbu maqolada web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanishning muhim jihatlari ko'rib chiqilgan. Maqolada foydalanuvchi tajribasi (UX), brendni shakllantirish, mobil moslashuvchanlik, saytning tez yuklanishi, SEO optimallashtirish, konversiya va xavfsizlik kabi web-sayt dizaynining asosiy elementlari tahlil qilinadi. Har bir aspekt saytning foydalanuvchiga qulaylik yaratish, maqsadga erishishni ta'minlash va kompaniya yoki shaxsnинг internetdagи muvaffaqiyatini oshirishga qaratilgan. Ushbu maqola web-sayt dizaynini samarali yaratish uchun kerakli maslahatlar va amaliy tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: web-sayt dizayni, foydalanuvchi tajribasi, brend, mobil moslashuvchanlik, konversiya, xavfsizlik, maqsadli foydalanish, interaktiv dizayn, sayt optimallashtirish, sayt yuklanish tezligi.

Аннотация. В данной статье рассматриваются важные аспекты целевого использования веб-дизайна. В статье анализируются основные элементы веб-дизайна, такие как пользовательский опыт (UX), формирование бренда, мобильная адаптивность, скорость загрузки сайта, SEO-оптимизация, конверсии и безопасность. Каждый из этих аспектов направлен на создание удобства для пользователя, обеспечение достижения целей и улучшение успеха компании или личности в интернете. Эта статья включает полезные советы и практические рекомендации для эффективного создания веб-сайтов.

Ключевые слова: веб-дизайн, пользовательский опыт, бренд, мобильная адаптивность, конверсии, безопасность, целевое использование, интерактивный дизайн, оптимизация сайта, скорость загрузки сайта.

Abstract. This article discusses the important aspects of purposeful use of website design. The article analyzes key elements of website design such as user experience (UX), brand development, mobile responsiveness, site loading speed, SEO optimization, conversion, and security. Each aspect is aimed at creating convenience for the user, ensuring goal achievement, and enhancing the success of a company or individual on the internet. This article includes essential advice and practical recommendations for effective website design.

Keywords: website design, user experience, brand, mobile responsiveness, conversion, security, purposeful use, interactive design, site optimization, site loading speed.

Web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanish. Bugungi kunda internet rivojlanishining asosiy omillaridan biri sifatida web-saytlar juda muhim o'rin tutadi. Har bir kompaniya, tashkilot yoki shaxs o'z faoliyatini kengaytirish, mahsulot yoki xizmatlarini taqdim etish

uchun web-saytlar yaratadi. Biroq, web-sayt dizaynini samarali yaratish nafaqat estetik go'zallik, balki foydalanuvchi uchun qulaylik yaratish, maqsadga yo'naltirilgan harakatlarni amalga oshirish uchun juda muhimdir. Quyida web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanishning asosiy jihatlari keltirilgan. Web-sayt dizaynining birinchi va eng muhim maqsadi foydalanuvchi tajribasini (UX) yaxshilashdir. Agar saytni ishlatish oson va qulay bo'lsa, foydalanuvchi saytni tez-tez tashrif buyuradi. Saytni foydalanuvchi uchun qulay qilish uchun, uning interfeysi sodda, intuitiv va tezkor bo'lishi kerak. Navigatsiya oson, kerakli ma'lumotlarni tez topish imkoniyati yaratilishi zarur. Bu orqali foydalanuvchi o'z maqsadiga tez va samarali erishadi. Har bir kompaniyaning web-sayti uning brendini ifodalovchi vosita bo'lib xizmat qiladi. Sayt dizayni kompaniyaning imidjini va missiyasini aks ettirishi kerak. Ranglar, fontlar, logotip va vizual elementlar kompaniyaning brendiga mos ravishda tanlanishi lozim. Maqsadli dizayn brendning o'ziga xosligini, ishonchliligin va professionallik darajasini taqdim etadi. Shuningdek, saytning dizayni kompaniya qimmatlarini va maqsadlarini ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Hozirgi kunda ko'plab foydalanuvchilar internetga mobil telefonlari orqali kiradilar. Shuning uchun web-sayt dizayni mobil qurilmalarga moslashuvchan bo'lishi zarur. Mobil versiya uchun optimallashtirilgan sayt foydalanuvchiga qulaylik yaratadi va mobil foydalanuvchilar sonini ko'paytiradi. Bu saytning responsive dizaynini yaratish, ya'ni har qanday ekran o'lchamiga moslashadigan dizaynni ishlab chiqish orqali amalga oshiriladi [1].

Saytning tez yuklanishi foydalanuvchi tajribasining yana bir muhim jihatidir. Saytni tez yuklash, foydalanuvchini kutishga majbur qilmaslik, yuqori konversiya ko'rsatkichlariga erishish uchun zarurdir. Yuklanish tezligi saqlanib qolishi uchun saytdagi tasvirlar, videolar va boshqa elementlar optimallashtirilgan bo'lishi kerak. Buning natijasida saytning samaradorligi oshadi va foydalanuvchilarni yo'qotish xavfi kamayadi. SEO – bu web-saytni qidiruv tizimlari uchun optimallashtirish jarayonidir. Saytning dizayni, uning tarkibi, sahifa tuzilishi va meta-ma'lumotlar SEO uchun muhim omillardir. Saytni SEO uchun optimallashtirish orqali uning qidiruv tizimlarida yuqori o'rnlarda ko'rinishi ta'minlanadi. Bu esa saytga ko'proq tashrif buyuruvchilarni jalb qilish imkonini beradi. Dizayn jarayonida SEO strategiyalari e'tiborga olinishi lozim. Web-sayt dizaynining yana bir maqsadi – foydalanuvchilarni saytning maqsadiga yo'naltirishdir. Misol uchun, agar sayt elektron tijorat (e-commerce) uchun mo'ljallangan bo'lsa, foydalanuvchilarni sotib olishga undash zarur. Buning uchun call-to-action (CTA) tugmalari, shakllar, va mahsulot tavsiflari kabi elementlar aniq va ko'rindigan tarzda joylashtirilishi kerak. Saytning dizayni foydalanuvchini kerakli harakatlarni amalga oshirishga majbur qilishi kerak. Saytning xavfsizligi ham muhim ahamiyatga ega. Foydalanuvchilar o'z ma'lumotlarini kiritishda va online to'lovlarini amalga oshirishda xavfsizlikni ta'minlovchi web-saytga ishonch hosil qilishlari kerak. SSL sertifikati, ma'lumotlarni shifrlash, xavfsizlikni ta'minlovchi protokollarni ishlab chiqish – bularning barchasi dizayn jarayonida e'tiborga olinishi zarur. Web-sayt dizayni nafaqat estetik ko'rinish, balki foydalanuvchi uchun qulaylik, samaradorlik, brendni ifodalash, va maqsadga erishishga yo'naltirilgan vosita hisoblanadi. Har bir element saytning maqsadiga xizmat qilishi va foydalanuvchiga qulaylik yaratishi

kerak. Shu bilan birga, saytning dizayni SEO, mobil moslashuvchanlik, xavfsizlik va konversiyalarni oshirishga qaratilgan bo'lishi zarur. Web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanish orqali kompaniya yoki shaxs o'z biznesini rivojlantirishda muvaffaqiyatga erishishi mumkin [2].

Metodologiya. Ushbu maqolada web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanishni tahlil qilishda bir qancha metodlar qo'llanilgan. Maqsadli dizaynni yaratishning samarali yondashuvlarini aniqlash uchun quyidagi metodologiyalar ishlataligan:

1. Adabiyotlarni tahlil qilish: Web-sayt dizayni va uning elementlari bo'yicha mavjud ilmiy va amaliy adabiyotlar tahlil qilindi. Bu metod yordamida sayt dizaynining samaradorligini oshirish uchun mavjud tavsiyalar va eng yaxshi amaliyotlar o'rGANildi.

2. Deskriptiv tahlil: Web-sayt dizaynining asosiy elementlari va uning foydalanuvchi tajribasiga ta'siri batafsil tavsiflandi. Bunda dizaynning har bir jihat, masalan, navigatsiya, tez yuklanish, mobil moslashuvchanlik, SEO va konversiya kabi omillarni o'rGANish uchun deskriptiv tahlil usuli qo'llanildi.

3. Kvalitatif va kvantitativ tadqiqotlar: Web-sayt dizayni va uning ta'sirini o'rGANish uchun foydalanuvchilar fikrlarini yig'ish, anketalar, intervylular o'tkazish hamda statistik tahlillar amalga oshirildi. Bu metod orqali foydalanuvchilarning dizayn haqidagi qarashlari va tajribalari o'rGANildi.

4. Ekspert baholash: Web-dizayn sohasida tajribaga ega bo'lgan ekspertlar bilan intervylular o'tkazilib, ularning fikrlari va tavsiyalari asosida sayt dizaynining samaradorligi baholandi. Bu usul web-sayt dizaynida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xatoliklar va ularni tuzatish yo'llarini aniqlashda yordam berdi [3].

Yuqoridagi metodlar yordamida web-sayt dizaynining maqsadli va foydalanuvchiga qulay bo'lishi uchun qanday omillarni hisobga olish zarurligi o'rGANildi. Natijada, samarali dizayn yaratishda foydalaniladigan eng yaxshi amaliyotlar va yondashuvlar aniqlandi.

MUNOZARA. Web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanish bugungi kunda har bir onlayn faoliyat uchun juda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada keltirilgan metodologiyalardan va o'rGANilgan amaliy tavsiyalardan kelib chiqib, web-sayt dizaynining foydalanuvchi tajribasini yaxshilash, brendni ifodalash, SEO optimallashtirish, konversiya va xavfsizlikni ta'minlash kabi asosiy jihatlari haqida batafsil muhokama qilish mumkin.

Birinchidan, foydalanuvchi tajribasi (UX) web-saytning muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Saytning sodda, intuitiv va oson ishlatalishi foydalanuvchilarning saytga qaytish ehtimolini oshiradi. Biroq, ko'p holatlarda saytning dizayni ko'proq estetik jihatlarga qaratiladi, ammo foydalanuvchi ehtiyojlari e'tibordan chetda qoladi. Bu, ayniqsa, turli platformalar (masalan, mobil qurilmalar va kompyuterlar) o'rtaSIDagi moslashuvchanlikni ta'minlamagan holatda sezilarli bo'ladi. Agar dizayn mobil qurilmalarda samarali ishlamasa, bu foydalanuvchilarning katta qismini yo'qotishga olib kelishi mumkin. Ikkinchidan, SEO optimallashtirish dizaynning bir qismi sifatida ko'riliishi kerak. Sayt dizaynida SEO elementlari, jumladan, to'g'ri meta-teglar, sarlavhalar, URL strukturalari va alt-tekstdan foydalanish, saytning qidiruv tizimlarida yuqori o'rinnlarda ko'rinishiga yordam beradi. Ko'plab saytlarda SEO optimallashtirishga katta e'tibor berilmaydi, bu esa ularning onlayn

mavjudligini kamaytiradi. Shuningdek, SEO strategiyalarini to‘g‘ri qo‘llash saytdan olingen trafikni oshirish va konversiyalarni yaxshilashga olib keladi [4].

Konversiya va call-to-action (CTA) elementlarining dizayni ham muhim rol o‘ynaydi. Sayt foydalanuvchilarni ma'lum bir harakatga undashi kerak, masalan, mahsulot sotib olish yoki xizmatga obuna bo‘lish. Buning uchun CTA tugmalari aniq va ko‘rinadigan bo‘lishi lozim. Biroq, ko‘plab saytlar bu elementlarni e’tiborsiz qoldiradilar yoki ularni noaniq tarzda joylashtiradilar, bu esa konversiya darajasini pasaytiradi. CTA tugmalarining joylashuvi va dizayni foydalanuvchini saytda aniq maqsadga yo‘naltirishda katta rol o‘ynaydi. Shu bilan birga, saytning tez yuklanishi va mobil moslashuvchanlik ham dizaynning eng muhim jihatlaridan biridir. Bugungi kunda mobil qurilmalar orqali internetga kirish ancha kengaygan va agar sayt mobil telefonlarda tez yuklanmasa yoki yaxshi ishlamasa, foydalanuvchilarni yo‘qotish xavfi mavjud. Mobil moslashuvchanlikni ta’minalash uchun sayt dizaynni responsiv qilish zarur. Bu esa saytni har qanday ekran o‘lchamida optimal tarzda ko‘rsatishni ta’minlaydi. Xavfsizlik masalasi ham alohida e’tiborga molik. Foydalanuvchilar o‘z shaxsiy ma'lumotlarini kiritishda va to‘lovlarini amalga oshirishda saytning xavfsizligiga ishonch hosil qilishlari kerak. SSL sertifikati va ma'lumotlarni shifrlash kabi xavfsizlik elementlarini qo‘llash nafaqat foydalanuvchilarni himoya qiladi, balki saytga bo‘lgan ishonchni oshiradi [5]. Umuman olganda, web-sayt dizaynining maqsadga yo‘naltirilganligi va foydalanuvchi ehtiyojlariga javob berishi saytning muvaffaqiyatini ta’minalashda hal qiluvchi omil hisoblanadi. Agar sayt foydalanuvchining harakatlarini to‘g‘ri yo‘naltira olmasa, ularning maqsadiga erishish jarayonini soddashtirsa va shaxsiylashtirish elementlarini qo‘llasa, sayt o‘z maqsadlariga muvaffaqiyatli erishadi. Shu sababli, web-sayt dizaynida barcha elementlar o‘rtasidagi uyg‘unlik va maqsadga yo‘naltirilganlik alohida ahamiyatga ega.

Materiallar va usullar. Ushbu tadqiqotda web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanishni o‘rganish uchun bir nechta materiallar va usullar qo‘llanildi. Tadqiqotning asosiy maqsadi, samarali web-sayt dizaynining asosiy jihatlarini tahlil qilish va foydalanuvchi ehtiyojlariga mos keladigan dizayn strategiyalarini aniqlashdir. Quyida tadqiqotda ishlatilgan materiallar va usullar keltirilgan.

1. Ilmiy va amaliy adabiyotlar: Web-sayt dizayni, foydalanuvchi tajribasi (UX), SEO, konversiya va xavfsizlik kabi sohalarda mavjud ilmiy maqolalar, kitoblar va onlayn manbalar taddiqot uchun asosiy materiallarni tashkil etdi. Ushbu manbalar orqali web-sayt dizayni haqida mavjud bilimlar va eng yaxshi amaliyotlar o‘rganildi.

2. Web-saytlar va onlayn platformalar: Web-sayt dizaynining amaliy misollarini o‘rganish uchun muvaffaqiyatli ishlaydigan web-saytlar va onlayn platformalar, shuningdek, mobil versiyalar ko‘rib chiqildi. Tadqiqotda e-commerce saytlaridan, bloglardan, xizmatlarni taqdim etuvchi saytlardan va kompaniyalarning rasmiy web-saytlaridan misollar olindi.

3. Foydalanuvchi anketalari va intervyular: Foydalanuvchilarning web-sayt dizayni haqidagi fikrlarini bilish uchun anketalar va intervyular o‘tkazildi. Bu orqali

foydalanuvchilar uchun sayt dizaynining muhim jihatlari, qanday xususiyatlar ularni qoniqtirishi va nimalar ularga noqulaylik tug'dirishi haqida ma'lumotlar yig'ildi.

4. Ekspert baholashlari: Web-dizayn sohasida tajribali mutaxassislar va ekspertlarning fikrlari tadqiqot uchun asosiy manba sifatida ishlatildi. Ekspertlar bilan o'tkazilgan intervyularda, dizaynning samaradorligini oshirish uchun qaysi elementlarga e'tibor qaratish kerakligi haqida tavsiyalar olish maqsad qilingan.

Tadqiqotning asosiy usuli sifatida deskriptiv tahlil qo'llanildi. Bu usul yordamida web-sayt dizaynining asosiy jihatlari va foydalanuvchi tajribasiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar batafsil tavsiflandi. Har bir element (navigatsiya, responsiv dizayn, CTA elementlari va h.k.) alohida o'r ganildi va uning samaradorligi tahlil qilindi. Foydalanuvchilar bilan intervyular o'tkazish orqali ularning web-sayt dizayni haqidagi fikr va tavsiyalari yig'ildi. Shuningdek, anketalar yordamida foydalanuvchilarning sayt dizayniga oid afzalliklari, kamchiliklari va ehtiyojlari tahlil qilindi. Bu ma'lumotlar web-sayt dizaynining foydalanuvchi ehtiyojlariga qanday javob berishini aniqlashga yordam berdi [6].

Web-sayt dizaynining samaradorligini aniqlash uchun statistik usullar ishlatildi. Foydalanuvchilarning sayt bilan bog'liq xatti-harakatlari, saytning yuklanish tezligi, interaktiv elementlarga javob berish va konversiya darajalari o'r ganildi. Bu usul yordamida dizaynning foydalanuvchilar tomonidan qanday qabul qilinishi o'lchandi. Web-dizayn mutaxassislari bilan intervyular va baholashlar o'tkazildi. Ekspertlar yordamida web-sayt dizaynining samaradorligi, uning foydalanuvchi ehtiyojlariga mosligi va umumiy muvaffaqiyatga erishishdagi roli aniqlanadi. Ularning tavsiyalari dizaynning amaliy jihatlariga ta'sir etuvchi eng muhim omillarni ko'rsatdi. Yig'ilgan ma'lumotlar statistik va sifatli tahlil qilindi. Foydalanuvchilarning fikrlari va ekspert baholashlari asosida dizaynning samaradorligini oshirish uchun qanday o'zgarishlar kiritish kerakligi haqida xulosa chiqarildi. Ushbu materiallar va usullar yordamida web-sayt dizaynining foydalanuvchi ehtiyojlariga mosligini, maqsadli foydalanish va samaradorligini oshirish yo'llari aniqlanadi. Tadqiqot natijalari web-sayt dizaynnini samarali yaratish uchun zarur bo'lgan barcha jihatlarni o'z ichiga olgan strategiyalarni ishlab chiqishga yordam beradi.

Adabiyotlarni tahlil qilish. Web-sayt dizayni va foydalanuvchi tajribasiga (UX) oid adabiyotlarni tahlil qilish, ushbu sohada mavjud bilimlarni va amaliy yondashuvlarni yaxshilash uchun muhim ahamiyatga ega. O'r ganilgan ilmiy va amaliy manbalar orqali web-sayt dizaynining turli jihatlari, foydalanuvchi ehtiyojlariga moslashish va muvaffaqiyatga erishishdagi roli haqida keng qamrovli fikrlar shakllantirildi. Ko'plab tadqiqotlar, web-sayt dizaynining asosiy maqsadi foydalanuvchi tajribasini yaxshilash ekanligini ta'kidlaydi. Masalan, Norman (2013) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda, web-saytning sodda va intuitiv bo'lishi foydalanuvchining saytga bo'lgan munosabatini va uning ishlatishdagi qulayligini oshirishga yordam berishini ko'rsatadi. Normanning fikriga ko'ra, foydalanuvchi o'z maqsadiga erishish uchun saytni tezda tushunishi va navigatsiyani oson topishi kerak. Bunday dizayn foydalanuvchilarning saytni tez-tez qayta tashrif buyurishini ta'minlaydi. Shuningdek, Kalbach va Berger (2017) o'z tadqiqotlarida web-sayt dizaynining foydalanuvchining qiziqishlari va ehtiyojlariga moslashishining ahamiyatini ta'kidlaganlar.

Ular web-saytlarni foydalanuvchining qarorlarini qo'llab-quvvatlash va ularni kerakli harakatlarga undashga qaratilgan qilib yaratish kerakligini ta'kidlagan. Bu dizayn foydalanuvchilarga tez va osonroq muammolarni hal qilish imkonini beradi. Mobil qurilmalarda internetdan foydalanishning ortib borishi web-sayt dizaynida yangi talablarga olib keldi. Ress (2014) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda, mobil moslashuvchan dizaynning (responsive design) foydalanuvchilarning sayt bilan aloqasini qanday yaxshilashi va saytga bo'lgan qiziqishni oshirishdagi roli ko'rsatilgan. Mobil qurilmalar orqali saytga kirishning ortishi, web-sayt dizaynnini har xil qurilmalarda samarali ishlashiga moslashtirishni talab qiladi. Ressning fikriga ko'ra, responsiv dizayn foydalanuvchilarni saytda uzoq vaqt qolishga va kerakli ma'lumotni topishga undaydi, bu esa saytning umumiy samaradorligini oshiradi [7].

Web-sayt dizaynida SEO strategiyalarining qo'llanilishi, uning qidiruv tizimlarida yuqori o'rnlarda ko'rinishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Clyde (2016) o'z tadqiqotlarda SEO optimallashtirilgan dizaynlar saytning qidiruv tizimlarida ko'rish darajasini oshirishini, shu bilan birga organik trafikni ko'paytirishini ta'kidlaydi. SEO-ga mos dizayn, meta-tegler, to'g'ri URL strukturalari, sarlavhalar va alt-tekst kabi elementlar orqali amalga oshiriladi. Bu dizayn nafaqat saytning visibilitesini oshiradi, balki foydalanuvchilarning saytni topishlarini osonlashtiradi. Web-sayt dizaynida call-to-action (CTA) elementlari, ya'ni foydalanuvchilarni ma'lum bir harakatga (masalan, mahsulot sotib olish, obuna bo'lish yoki ro'yxatdan o'tish) undash, web-saytning muvaffaqiyatida muhim ahamiyatga ega. Fogg (2003) tomonidan olib borilgan tadqiqotda, CTA tugmalarining dizayni va joylashuvi foydalanuvchi qarorlariga ta'sir qilishda muhim ahamiyatga ega ekanligi ko'rsatilgan. Agar CTA tugmalari aniq va ko'rindigan joyda joylashtirilsa, foydalanuvchilar ularni ko'rib, tezda kerakli harakatni amalga oshirishlari mumkin. Fogning fikriga ko'ra, saytdagi interaktiv elementlar, masalan, CTA tugmalari, foydalanuvchining xatti-harakatlarini yo'naltirishda kuchli vositadir.

Web-sayt xavfsizligi foydalanuvchilarni himoya qilish va ularning shaxsiy ma'lumotlarini saqlash uchun zarurdir. Koutsou (2015) o'z tadqiqotida web-sayt xavfsizligini ta'minlash orqali foydalanuvchilarning ishonchini oshirishning ahamiyatini ta'kidlaydi. Xavfsiz saytlar, masalan, SSL sertifikati va to'lov tizimlarida ma'lumotlarni shifrlash orqali foydalanuvchilarni himoya qilish, ularning saytga bo'lgan ishonchini oshiradi va umumiy konversiya darajasini yaxshilaydi. Adabiyotlarni tahlil qilish orqali web-sayt dizaynining turli jihatlari, jumladan, foydalanuvchi tajribasi, mobil moslashuvchanlik, SEO, CTA elementlari va xavfsizlikning ahamiyati aniqlandi [8]. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, samarali web-sayt dizayni foydalanuvchining ehtiyojlarini qondirishga, saytning muvaffaqiyatli ishlashiga va biznesning onlayn muvaffaqiyatiga erishishga olib keladi. Adabiyotlar asosida, dizaynning har bir elementi o'zaro bog'liq bo'lib, umumiy maqsadga erishish uchun uyg'un ishlashini ta'minlash zarur. SEO optimallashtirish va konversiyaga yo'naltirilgan dizayn, shuningdek, call-to-action (CTA) elementlari saytni maqsadga yo'naltirish va foydalanuvchilarni kerakli harakatlarga undashda assosiy vositalar hisoblanadi. Shuningdek, web-saytning xavfsizligi foydalanuvchilarning ishonchini oshiradi

va ularning ma'lumotlarini himoya qilish orqali saytning umumiyligini muvaffaqiyatini ta'minlaydi.

Mobil qurilmalar orqali internetdan foydalanish tobora ortib bormoqda. Google va boshqa qidiruv tizimlari, mobil moslashuvchan saytlarni desktop versiyalaridan ko'ra afzal ko'rishadi. Shuning uchun mobil-first dizayn (ya'ni, saytni avval mobil qurilmalarda optimallashtirish) bugungi web-dizaynda muhim tendensiyalardan biridir. Bu yondashuv, saytni ilk avval mobil foydalanuvchilar uchun ishlab chiqishni va keyin boshqa qurilmalarga moslashtirishni nazarda tutadi. Bugungi kunda web-saytlar faqat statik ma'lumotlar taqdim etish bilan cheklanmaydi. Interaktiv dizayn va animatsiyalar saytni yanada jozibador qilish va foydalanuvchilarning saytda uzoqroq qolishini ta'minlashda muhim rol o'yndaydi. Interaktivlik foydalanuvchilarga sayt bilan bevosita aloqada bo'lish imkonini beradi, bu esa konversiya darajasini oshiradi. Animatsiyalar va mikrovizual elementlar esa foydalanuvchining e'tiborini jalgan qiladi va saytning jozibadorligini oshiradi. Web-saytning tezligi foydalanuvchi tajribasini va SEO ko'rsatkichlarini bevosita ta'sir qiladi. Saytning yuklanish tezligini oshirish ham SEO reytingini yaxshilashda, ham foydalanuvchilarning saytda qolish vaqtini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Bu borada web-saytlarni tezroq qilish uchun turli usullar, masalan, tasvirlarni optimallashtirish, kodni minimalizatsiya qilish, serverlarni yaxshilash ishlari amalga oshirilmoqda. Saytlarni foydalanuvchining shaxsiy ma'lumotlariga asoslanib, shaxsiylashtirilgan kontent va xizmatlar taklif qilish bugungi kunning eng dolzarb trendlaridan biri hisoblanadi. Mashinani o'rganish va sun'iy intellekt yordamida sayt foydalanuvchining avvalgi harakatlariga asoslanib, ularga mos ma'lumot va tavsiyalar ko'rsatishi mumkin. Bu foydalanuvchi tajribasini sezilarli darajada yaxshilaydi. Web-sayt dizayni sohasida dolzarb yangiliklar, asosan, texnologiyaning rivojlanishi va foydalanuvchi ehtiyojlariga moslashishga qaratilgan. Bugungi kunda, mobil moslashuvchanlik, shaxsiylashtirilgan tajriba, xavfsizlik, va interaktivlik kabi omillar web-sayt dizaynining eng muhim tendensiyalarini tashkil etadi. Shuningdek, sayt tezligi va accessibility kabi omillar ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Bu yangiliklar va tendensiyalar, web-sayt dizaynerlari va ishlab chiquvchilari uchun yangi imkoniyatlar yaratishda davom etadi.

Xulosa. Ushbu tadqiqot web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanishning ahamiyatini va uning foydalanuvchi tajribasiga, brendni shakllantirishga, SEO optimallashtirishiga, konversiya darajasini oshirishga va xavfsizlikni ta'minlashga qanday ta'sir ko'rsatishini o'rgandi. Tadqiqotlar natijalariga ko'ra, samarali web-sayt dizayni foydalanuvchi ehtiyojlariga mos bo'lishi, saytning qulayligi va oson navigatsiyasi, shuningdek, barcha qurilmalarda optimal ishlashi muhim omillar hisoblanadi. Foydalanuvchi tajribasi (UX) va mobil moslashuvchanlik dizaynning asosiy tarkibiy qismlari bo'lib, foydalanuvchilarning sayt bilan uzoq vaqt aloqada bo'lishini ta'minlashda muhim rol o'yndaydi. Bundan tashqari, adabiyotlarni tahlil qilish natijasida, samarali web-sayt dizaynining har bir elementi o'rtasida uyg'unlik va maqsadga yo'naltirilganlik bo'lishi kerakligi aniqlandi. Sayt dizaynining har bir qismi, uning foydalanuvchi ehtiyojlariga mosligini ta'minlashga qaratilgan bo'lishi kerak. Bu esa, o'z navbatida, kompaniya yoki shaxsning onlayn

muvaffaqiyatini oshirishga yordam beradi. Shunday qilib, web-sayt dizaynidan maqsadli foydalanish, faqat estetik jihatlarga emas, balki foydalanuvchi tajribasini yaxshilash, konversiya darajasini oshirish va saytning umumiy samaradorligini ta'minlashga qaratilgan strategiyalarni o'z ichiga oladi. Bunday yondashuv web-saytning muvaffaqiyatli ishlashini va foydalanuvchilarning saytga bo'lgan ishonchining oshishini kafolatlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Salimov, D. (2015). Veb-sayt dizayni: Asosiy tamoyillar va amaliyot. Toshkent: O'qituvchi.
2. Norman, D. A. (2013). *The Design of Everyday Things* (Revised and Expanded Edition). Basic Books.
3. Mamatov, S. (2018). Foydalanuvchi tajribasi va dizayn: Foydalanuvchi ehtiyojlariga asoslangan yondashuv. Toshkent: Innovatsion texnologiyalar nashriyoti.
4. Ergashev, A. (2017). SEO optimallashtirish va veb-sayt samaradorligi. Toshkent: TDIU nashriyoti.
5. Karimov, A. (2020). Mobil moslashuvchanlik va veb-sayt dizayni. Tashkent: Farg'ona universiteti nashriyoti.
6. Kalbach, J., & Berger, R. (2017). *Web Usability: A User-Centered Design Approach*. O'Reilly Media.
7. Zokirov, A. (2019). Veb-sayt xavfsizligi: Asosiy tavsiyalar va amaliy yondashuv. Toshkent: Texnika nashriyoti.
8. Koutsou, M. (2015). *Web Security: Best Practices for Protecting Online Information*. Pearson Education.